



Saksframlegg

1. Endring av Søgne kommunes finansreglement

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
33/13	Formannskapet	06.03.2013
30/13	Kommunestyret	21.03.2013

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar revidering av Søgne kommunes finansreglement i tråd med vedlagt forslag.

Saksprotokoll i Formannskapet - 06.03.2013

Behandling:

Til behandling forelå rådmannens forslag til vedtak.

Votering:

Formannskapet fattet enstemmig vedtak i samsvar med rådmannens forslag og innstiller således til kommunestyret:

Innstilling:

Kommunestyret vedtar revidering av Søgne kommunes finansreglement i tråd med vedlagt forslag.

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok gjeldende finansreglement 21. juni 2012. I den forbindelse ble det gitt en bred gjennomgang av reglementet. Kommunens eksterne rådgiver innenfor finansforvaltning foreslår nå enkelte justeringer for å sikre at kommunen skal ha tilstrekkelig handlingsrom for å tilpasse seg endringer i finansmarkedene det siste året. Endringene innebærer en noe større andel globale obligasjoner mot en tilsvarende reduksjon i norske obligasjoner, og endringer i rammene for valutarisiko og risikoklasser. Rådmannen foreslår å endre finansreglementet i tråd med rådgiverens anbefaling. Det foreslås videre at rådmannen gis fullmakt til å endre vektingen av de ulike aktivaklassene (strategi) innenfor de minimums- og maksimumsgrensene som er fastsatt av kommunestyret, og som fremgår av finansreglementet. De foreslåtte endringene, som alle ligger i kapittel 8.2 og 8.4 i vedlagt forslag til finansreglement, er markert med grå bakgrunn.

Saksutredning:

Søgne kommune har inngått forvaltningssamarbeid sammen med Birkenes kommune, Songdalen kommune og Vennesla kommune. Samarbeidskommunene har flere møter årlig med rådgiveren (Gabler), og drøfter i den sammenheng utviklingen for de ulike plasseringene og behovet for justeringer i strategi og/eller endringer innenfor den vedtatte strategien.

Som en del av arbeidet med finansforvaltningen har kommunens rådgiver anbefalt enkelte justeringer i finansreglementet. Som begrunnelse for de foreslåtte endringene skriver Gabler:

«Dagens markedssituasjon med svært lave markedsrenter både i Norge og globalt, gir et annet risikobilde enn hva vi så tidligere. Avkastningsforventinger og utfallsrom (risiko) for renteinvesteringer ser annerledes ut enn for bare ett år siden. Svært lave renter (både kortsiktige pengemarkedsrenter og lange statsrenter) gir etter vår vurdering et skjevt utfallsrom for de nærmeste år, hvor sannsynligheten og muligheten for renteoppgang er betydelig større enn for ytterligere rentereduksjoner. I tillegg frykter vi at motkonjunkturpolitikken som er ført i etterkant av finanskrisen, med lave renter og "pengetrykking", på sikt kan føre til økende inflasjon. I et slikt senario blir det viktig å ha fokus på obligasjonsforvaltningen mht. å ha tilstrekkelig bredde i mandatene som gir anledning til å søke optimal risikojustert avkastning».

1. Endret fordeling mellom norske og globale obligasjoner.

Det foreslås å endre strategien slik at andelen globale obligasjoner økes fra 20 til 30 prosent av porteføljen mot en tilsvarende reduksjon i norske obligasjoner (fra 45 til 35 prosent). Det foreslås samtidig at minimumsandelen settes til 20 prosent for norske og 15 prosent for globale obligasjoner, og at den maksimale andelen settes til 50 prosent både for norske og globale obligasjoner. Gabler begrunner anbefalingen som følger:

«Allokeringen mot norske obligasjoner bør trekkes ned til fordel for globale obligasjoner, hvor investeringsuniverset er betydelig større både hva angår bransjer, men ikke minst emittenter (utstedere). Dette gir bedre anledning til å spre risiko som igjen gir bedre risikojustert avkastning. I tillegg har man i det globale obligasjonsuniverset tilgang til svært profesjonelle aktører med egne kredittvurderingsmodeller med større muligheter for å generere alpha (meravkastning)».

Tabellene nedenfor viser henholdsvis gjeldende allokeringstrategi og ny strategi med de endringene som nå foreslås.

Gjeldende strategi				
	Min	Strategi	Maks	Risikoklasse
Pengemarked/Bank	5 %	10 %	37 %	1-3
Norske obligasjoner	30 %	45 %	60 %	1-3
Globale obligasjoner	15 %	20 %	25 %	1-3
Norske aksjer	3 %	5 %	7 %	5
Globale aksjer	15 %	20 %	25 %	5

Anbefalt strategi				
	Min	Strategi	Maks	Risikoklasse
Pengemarked/Bank	5 %	10 %	37 %	1-3
Norske obligasjoner	20 %	35 %	50 %	1-3
Globale obligasjoner	15 %	30 %	50 %	1-3
Norske aksjer	3 %	5 %	7 %	5
Globale aksjer	15 %	20 %	25 %	5

2. Åpning for en høyere andel obligasjoner i høyere risikoklasser

Risikoen knyttet til obligasjoner måles gjennom en kredittrating som settes av uavhengige ratingbyråer for de ulike utstederne. For eksempel har den norske stat høyeste rating (AAA). Et selskap som Hydro har høyere risiko og dermed en dårligere kredittrating (BBB), men fortsatt såkalt «investment grade». Gjeldende finansreglement setter rammer for hvor stor risiko som kan tas i de obligasjonsfondene kommunen investerer i:

«Aktivaklassen norske obligasjoner skal bestå av obligasjonsfond hvor enkeltpapirene i fondene i hovedsak skal ha rating tilsvarende investment grade (høyere enn BBB-). ... Det åpnes for at kommunen kan investere i fond som også investerer i papirer med en kredittrating som er lavere enn "investment grade". Denne andelen skal være maksimalt 10% i hvert fond».

Tilsvarende gjelder for globale obligasjoner. Gabler anbefaler at andelen investert i papirer med en kredittrating som er lavere enn «investment grade» skal økes fra 10 til 15 prosent. Anbefalingen begrunnes med endringene i obligasjonsmarkedene de siste årene og de tilpasninger som er gjort i velegnede fonds vedtekter.

3. Endring i rammene for valutarisiko

Gjeldende finansreglement sier at: *«Investeringer i utenlandske obligasjoner skal være valutaisikret til NOK med en sikringsgrad på 90 % - 105 %».*

Gabler foreslår å endre denne setningen til følgende: *«Investeringer i utenlandske obligasjoner skal skje via egne verdipapirfond som skal være valutaisikret til NOK».*

Anbefalingen begrunnes med at dette gir noe større frihet med hensyn til sikringsgraden internt i fondene slik at disse kan utnytte investeringsmuligheter i utvalgte valutaer, samtidig som man sikrer at majoriteten av valutasvingningene blir valutasikret.

Rådmannens merknader:

Utviklingen i finansmarkedene har vært turbulent siden det gjeldende finansreglementet ble vedtatt. Dette har medført at bildet ser noe annerledes ut enn det gjorde for ett år siden. Et viktig element er at de lave rentenivåene har gjort at investorer i større grad søker andre investeringsobjekter enn statsobligasjoner. Rådgiveren har anbefalt enkelte justeringer rammene knyttet kredittkvalitet og valutarisiko for at kommunens investeringsportefølje skal kunne tilpasses dette. Rådgiveren har videre anbefalt at en noe større del av investeringene i obligasjoner gjøres i globale fond. Deres vurdering er at dette vil gi en bedre avkastning sett opp mot risikoen knyttet til investeringene.

Kommunens rådgiver på finansforvaltning følger finansmarkedene tett, og er engasjert for å sikre at kommunens investeringsportefølje håndteres på en profesjonell og god måte, og sikre best mulig avkastning innenfor de fastsatte rammene for risiko. Basert på den gjennomgangen vi har fått fra rådgiverne foreslår rådmannen å justere finansreglementet i tråd med deres anbefalinger. Rådmannen vurderer at forslaget i det vesentlige er en videreføring av den strategien som ble lagt i gjeldende finansreglement. Det er likevel viktig å gjøre justeringer når situasjonen tilsier det.

Rådgiverens argumentasjon knyttet til fordeling mellom norske og globale obligasjoner tilsier at det kan være aktuelt med ytterligere omfordeling mellom de ulike aktivaklassene på sikt. En ny justering må vurderes ut fra de erfaringene vi eventuelt vil gjøre med den strategien som nå foreslås. For å kunne gjennomføre slike endringer raskt dersom erfaringene tilsier det, foreslås det at kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å endre strategien for fordeling mellom de ulike aktivaklassene innenfor de minimums- og maksimumsgrensene som fremgår av finansreglementet.

- 1 Forslag til revidert finansreglement for Søgne kommune
- 1 Forslag til revidert finansreglement for Søgne kommune

Reglement for finansforvaltning

SØGNE kommune

Vedtatt av kommunestyret 17.06.10

Revidert XX.XX.13 sak xx/13

1.	Finansreglementets virkeområde	3
1.1.	Hensikten med reglementet	3
1.2.	Hvem reglementet gjelder for	3
2.	Hjemmel og gyldighet	3
2.1.	Hjemmel	3
2.2.	Gyldighet.....	3
3.	Forvaltning og forvaltningstyper	3
4.	Formålet med kommunens finansforvaltning	4
5.	Generelle rammer og begrensninger	4
5.1.	Risikoklasser.....	5
6.	Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål	6
6.1.	Innskudd i bank.....	6
6.2.	Andeler i pengemarkedsfond	6
6.3.	Direkte eie av verdipapirer	7
6.4.	Felles plasseringsbegrensninger	8
6.5.	Rapportering	8
7.	Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	8
7.1.	Vedtak om opptak av lån	8
7.2.	Valg av låneinstrumenter.....	9
7.3.	Tidspunkt for låneopptak.....	9
7.4.	Konkurrerende tilbud.....	9
7.5.	Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter	9
7.6.	Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak.....	10
7.7.	Rapportering.....	10
8.	Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.	10
8.1.	Formål.....	10
8.2.	Vekting av aktivaklasser.....	11
8.3.	Rebalansering av porteføljen	11
8.4.	Risiko og likviditetsmål.....	11
8.5.	Etikk	12
8.6.	Bruk av referanseindeks	12
8.7.	Gjennomføring.....	13
8.8.	Rapportering.....	13
8.9.	Kvalitetssikring	14
8.10.	Bufferfond og verdiregulering	14

1. Finansreglementets virkeområde

1.1. Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finansforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2. Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for SØGNE kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27. I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1. Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KRD 9.juni 2009.

2.2. Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med kommunestyrets vedtak. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.
- Dette reglementet med tilhørende rutiner erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for SØGNE kommunes finansforvaltning.
- Reglementet har ikke tilbakevirkende kraft. Det vil si at avtaler som allerede er inngått mellom leverandører og kommunen skal løpe frem til forfall.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4. Formålet med kommunens finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til en hver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens § 52.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det pålegger rådmannen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Rådmannen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at finansforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Det tilligger rådmannen å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- Det er ikke anledning til å avvike finansreglementet. Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik lukkes uten ugrunnet opphold. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket dersom det er vesentlig, skal uten ugrunnet opphold rapporteres til kommunestyret sammen med forslag til

rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

- Det tilligger rådmannen med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instruksjoner/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.
- I forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn. Se for øvrig kap. 8.5.
- Kommunen kan i sin finansforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikoramme for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet), gjeldsporteføljen og langsiktige aktiva omtales i fortsettelsen hver for seg.

5.1. Risikoklasser

Plasseringer i verdipapirer kan grovt deles inn i følgende risikoklasser, hvor risikoklasse 1 er kjennetegnet med lavest risiko og risikoklasse 6 er kjennetegnet med høyest risiko.

Risikoklasse 1	Obligasjoner/sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt satsobligasjonsfond
Risikoklasse 2	Obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikater utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/fylkeskommune, banker, forsikringselskap og kredittforetak, innskudd i banker. Pengemarkedsfond med lav risiko, samt obligasjonsfond som ikke inneholder industri og ansvarlige lån jfr. Verdipapirfondenes bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond
Risikoklasse 3	Obligasjoner/sertifikater utstedt av industriforetak eller fond med tilsvarende risiko. Obligasjoner, sertifikater og innskudd som inngår i Risikoklasse 2 og Risikoklasse 3, (enten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond), skal minimum være ratet "investment grade", (eller banken skal ha en "investment grade"), dvs. rentepapirer med rating BBB- eller bedre, av anerkjent internasjonalt eller norsk ratingselskap/finanshus Strukturerte produkter, (kapitalsikrete obligasjon), klassifiseres normalt i denne risikoklassen grunnet normalt lavere likviditet enn i ordinære obligasjoner.

Risikoklasse 4	Eiendom, konvertible obligasjoner, ansvarlige lån, fondsobligasjoner, kombinasjonsfond, hedgefond, og high yield fond dvs. lavere kredittrating enn BBB-
Risikoklasse 5	Aksjefond og allokeringsfond
Risikoklasse 6	Egenkapitalbevis, enkeltaksjer og private equity

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Rådmannen gis fullmakt til å plassere kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) i bankinnskudd, pengemarkedsfond og rentebærende verdipapirer med kort løpetid. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BB- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

Kommunens driftslikviditet skal som hovedregel plasseres i kommunens hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker. Det stilles da krav til at spare- eller forretningsbanker har minimum internasjonal kredittrating BB- (eller tilsvarende kredittrating), eller at innskudd pr. bank utgjør maksimalt NOK 2 mill.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de nærmeste 3 måneder, kan plasseres etter følgende retningslinjer:

6.1. Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 6 måneder
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 100 mill.

6.2. Andeler i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- a) Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern.
- b) Det skal kun plasseres i fond med rentefølsomhet kortere enn 12 måneder.
- c) Ingen enkeltpapirer i noen pengemarkedsfond skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvalter til å ha

minimum tilsvarende kredittkvalitet.

- d) Porteføljen i aktuelle pengemarkedsfond kan bestå av papirer i følgende sektorer:
- Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende NOK denominerte papirer utstedt eller garantert av OECD/EØS stater.¹
 - Obligasjoner med fortrinnsrett.²
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av "senior" sertifikat³ – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- e) Det kan ikke plasseres midler i pengemarkedsfond som inneholder industriobligasjoner eller ansvarlige lån.
- f) Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fondene som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.
- g) Det kan ikke plasseres mer enn NOK 200 mill. i et enkelt pengemarkedsfond.
- h) Samlet gjennomsnittlig løpetid for kreditten i et enkelt pengemarkedsfond skal ikke overstige 1,5 år.

6.3. Direkte eie av verdipapirer

For direkte plassering i rentebærende papirer gjelder følgende:

- a) Det skal kun plasseres i rentebærende papirer med kortere løpetid enn 12 måneder til endelig forfall.
- b) Ingen enkeltpapirer i skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.
- c) Papirene kan bestå av:
- Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.

¹ Rentepapirer som utstedes i norske kroner, men utsteder kan være utenlandsk stat eller statsgarantert selskap

² Obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner som låner ut til kunder med pant i eiendom. Disse pantene er typisk innenfor 60% av markedsverdi av boligene og de utstedte obligasjonene har særskilt fortrinnsrett i pant

³ Ordinære obligasjoner. Dette utelukker ansvarlig lån, fondsobligasjoner og andre hybridinstrumenter som har en risiko nærmere aksjer

- Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- c) Det kan ikke plasseres midler direkte i industriobligasjoner, ansvarlige lånekapital, fondsobligasjoner, grunnfondsbevis eller aksjer.
- d) Ingen enkeltplassering i rentebærende papirer kan utgjøre mer enn kr 20 mill. Unntatt fra denne begrensningen er plasseringer i statspapirer.

6.4. Felles plasseringsbegrensninger

- Kommunens samlede innskudd i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eie av verdipapirer utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikke overstige 4 % av institusjonens forvaltningskapital.
- Kommunens eierandel i et pengemarkedsfond skal ikke overstige 10 % av fondets forvaltningskapital.

6.5. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede midler til driftsformål.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter
- Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1. Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slike vedtak skal som minimum

angi lånebeløp.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak har rådmannen fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkårene, og for øvrig forvalte kommunale innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 50 om låneopptak. Rådmannens fullmakt innebærer også fullmakt til opptak av nye lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Kommunens gjeldsbrev skal undertegnes av rådmannen.

7.2. Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

7.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.4. Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det gjøres unntak fra denne reglen for situasjoner hvor kommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat. Prinsippet kan også fravikes ved låneopptak i statsbank.

7.5. Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til en hver tid være mellom 1 og 5 år.
- c) Gjeldsporteføljen skal ha en fastrenteandel på minimum 25 % og maksimalt 70 % (lån med rentebinding 1 år frem i tid og over).

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteeksponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt tilsier at slik

endring er ønskelig.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres. Det skal kun benyttes større banker som motpart ved slike kontrakter.

7.6. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere lånegivere.

7.7. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august rapportere på status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang rapportere til kommunestyret på utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året.
- Konvertering av eldre lån så langt i året.
- Sammensetning og verdi av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser
- Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

8.1. Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i SØGNE kommune et godt tjenestetilbud. Det styres etter en investeringshorisont på mer enn 5 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

Som langsiktige finansielle aktiva regnes de midler som kommunen i sin planlegging ikke har lagt opp til å bruke til driftstiltak eller investeringstiltak innenfor en tidsramme av 2 år. I kommunens regnskap inngår disse midlene i fondene som fremkommer på balansens passivside.

8.2. Vekting av aktivaklasser

Aktivaklasser	Min	Strategi	Maks	Risikoklasse
Pengemarked/bankinnskudd	5 %	10 %	37 %	1-3
Norske obligasjoner	20 %	35 %	50 %	1-3
Globale obligasjoner	15 %	30 %	50 %	1-3
Norske aksjer	3 %	5 %	7 %	5
Globale aksjer	15 %	20 %	25 %	5

Kommunens aksjer i Agder Energi, og andre strategiske aksjer anskaffet etter kommunestyrets vedtak, er unntatt fra allokeringsrammene ovenfor. Den strategiske aktivaallokeringen i tabellen ovenfor innebærer at kommunen er forhindret fra å plassere sine langsiktige finansielle aktiva i risikoklasse 4 og 6. Rådmannen gis fullmakt til å endre vektingen av de ulike aktivaklassene (strategi) innenfor de minimums- og maksimumsandelene som er fastsatt av kommunestyret.

Aktivaklassen norske obligasjoner skal bestå av obligasjonsfond hvor enkeltpapirene i fondene i hovedsak skal ha rating tilsvarende investment grade (høyere enn BBB-). Det tillates at forvalter legger skyggerater til grunn. Det åpnes for at kommunen kan investere i fond som også investerer i papirer med en kredittrating som er lavere enn "investment grade". Denne andelen skal være maksimalt 15% i hvert fond.

Investeringer i globale obligasjoner skal skje gjennom valutasikrede verdipapirfond som er omfattet av 85/611/EØF med senere endringer (UCITS-direktivet). Enkeltpapirene i fondene i hovedsak skal ha rating tilsvarende investment grade (høyere enn BBB-). Det tillates at forvalter legger skyggerater til grunn. Det åpnes for at kommunen kan investere i fond som også investerer i papirer med en kredittrating som er lavere enn "investment grade". Denne andelen skal være maksimalt 15% i hvert fond.

8.3. Rebalansering av porteføljen

For å beholde avkastning- og risikonivået som kommunen har fastlagt må sammensetningen av aktiva rebalanseres til strategien med jevne mellomrom.

Søgne kommune sin portefølje skal uansett minimum rebalanseres når faktiske porteføljevækt er lik maksimums- eller minimumsgrensene. Rebalansering skal i utgangspunktet bringe porteføljevæktene tilbake til utgangspunktet. Rebalansering kan avvike fra markedsmessige syn.

8.4. Risiko og likviditetsmål

Kortsiktig risiko

Porteføljen skal, med en sannsynlighet på 95 %, ikke ha en avkastning lavere enn minus 2,6 % over en 12-måneders periode. Unntak herfra kan statistisk påregnes i ett av 20 år. Det er beregnet (ved hjelp av såkalt Value at Risk-beregning, VaR) at strategiens rullerende 12-måneders avkastning med 95 % sannsynlighet ikke vil være lavere enn minus 2,6 %.

Kredittrisiko

Låntakere som inngår i porteføljen skal være ratet fra Moody's eller Standard & Poor's eller tilsvarende. Ratingen skal være i henhold til rammene ovenfor. Om låntageren har rating fra både Standard & Poor's og Moody's kreves det at minst en av dem ligger på angitt nivå. For norske låntagere som ikke har rating av Moody's eller Standard & Poor's skal forvalter foreta grundig kredittvurdering eller fremskaffe kredittvurdering av andre institusjoner. Kredittvurderingen skal være på nivå med ratingen i rammene over.

Valutarisiko

- a) Investeringer i utenlandske obligasjoner skal skje via egne verdipapirfond som skal være valutasikret til NOK.
- b) Investeringer i utenlandske aksjer valutasikres normalt ikke, men rådmannen gis fullmakt til å foreta valutasikring hvis markedsforholdene tilsier det.
- c) Det tillates tatt i bruk derivater som ledd i valutasikringen. Følgende sikringsinstrumenter kan benyttes: valutaterminer og valutawaper i tillegg til spotforretninger.

Renterisiko

Følgende rammer gjelder for gjennomsnittlig durasjon (kredittdurasjon og rentedurasjon) for de ulike aktivaklasser:

	Min	Strategi	Maks
Pengemarked	0,1	0,5	1
Norske obligasjoner	1	3	5
Globale obligasjoner	2	5	7

8.5. Etikk

Det skal ikke foretas investeringer i aksjer som kan skade kommunens omdømme. I forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn. Dette skal vektlegges ved valg av kapitalforvaltere.

8.6. Bruk av referanseindeks

Følgende referanseindekser skal benyttes for å sammenligne avkastnings- og risikoresultatene i

delporteføljene:

- Globale aksjer: Morgan Stanley Capital International All Countries Index (MSCI All Countries Index)
- Norske aksjer: Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX)
- Internasjonale obligasjoner (investment grade): Barclays Capital Global Bond Aggregate Index (valutasikret til NOK)
- Pengemarked Norge: 3 måneders norsk statsobligasjonsindeks (ST1X)
- Norske obligasjoner: 3 års statsobligasjoner (ST4X)

Referanseindeksavkastningene skal rapporteres sammen med porteføljeavkastningene.

8.7. Gjennomføring

Rådmannen fastsetter nødvendige instruksjoner for forvaltningen av kommunens langsiktige midler. Kapitalforvaltningen kan forestås av eksterne forvaltere med konsesjon fra Finanstilsynet eller tilsvarende myndigheter i EØS-området.

8.8. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av langsiktige midler. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike aktivaklasser i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede langsiktige midlene.
- Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks per aktivaklasse og samlet.
- Rådmannens kommentarer knyttet til den faktiske aktivafordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, samt avkastningen i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

I tillegg skal plasseringen av kommunens langsiktige finansielle aktiva minst en gang i året stresstestes med følgende parametre:

- + 2 %-poeng parallelt skift i rentekurven
- -10 % endring i valutakurs
- -20 % endring på utenlandske aksjer
- -30 % verdiendring på norske aksjer

Stresstestens samlede verdifall på langsiktige finansielle aktiva skal oppgis, og rådmannen skal

kommentere kommunens evne til å bære det potensielle tapet.

8.9. Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger Kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret og fylkestinget.

Rådmannen har ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

8.10. Bufferfond og verdiregulering

Kommunen skal ha et bufferfond som hovedregel minimum utgjøre to ganger årlig budsjettert normalavkastning. Bufferfondet skal brukes til å utligne effekten på driftsresultatet av svingninger i verdien av den langsiktige porteføljen, dessuten til å dekke inn mindre avkastning enn budsjetterte i driftsregnskapet.

Den langsiktige finanskapitalen skal som hovedregel inflasjonsjusteres. Det betyr at den del av egenkapitalen som gjelder den langsiktige finanskapitalen skal hvert år økes med et så stort beløp at realverdien av kapitalen blir opprettholdt jfr. økningen i konsumprisindeksen til Statistisk Sentralbyrå. Bufferfondet skal også verdireguleres.

Dersom avkastningen som Søgne kommune oppnår på den langsiktige kapitalen overstiger budsjettert avkastning, skal dette overskuddet brukes til å (prioritert rekkefølge):

1. Avsette til bufferfond (inntil fondet utgjør min. to ganger årlig budsjettert normalavkastning)
2. Foreta verdiregulering.

Det forutsettes at kommunens årsregnskap viser et regnskapsmessig mindreforbruk.